Particuliere Artijckelen/

ghetrocken uyt die Generaele/ die den Coninck aen die vande Gereformeerde Religie heeft toe-gelaten/ die welcke zyne Majesteyt niet en heeft ghewilt/ inde voorschreven Generale begrepen te wesen/ noch int Edict dat op de selfde is ghemaeckt eñ opgherecht gheweest/ ghegeven te Nantes in April/ Eñ nietemin door zyne Majesteyt toe-ghestemt/ datse gantschelijck volbracht ende ghehouden sullen worden/ evenghelijck den in-houdt des selfden Edict/ eñ tot dien eynde sullen gheregistreert worden in zyne Parlementen ende elders/ daer het sal vereyscht worden ende sullen daer over alle provisien/ verclaringhen ende nodighe Brieven worden uyt-ghereyckt.

Ghetranslateert uyt de Fransoysche in Nederlandtsche tale, desen xxxi. Decembri. 1598.

Ghedruckt/ Anno 1599.

I.

HEt eerste Artijckel des Edict/ nopende de vryheydt der conscientie/ ende verlof aen alle de Onderdanen van zyne Majesteyt/ te leven ende te woonen in dit Coninckrijck ende Landt zyner Heerschappye sal plaetse hebben,/ ende sal onderhouden worden volghens de forme en̄ inhoudt/ selfs door de Ministers/ Professore en̄ School-meesters/ ende int ghemeyn door de gheene die daer zijn/ ofte sullen zijn vande selve Religie/ soo in-gheboornen des Rijcks ofte andere midts haer voorders draghende/ alst door't voorschreven Edict wort vereyschet.

II.

Die vande voorschreven Religie en sullen niet moghen ghedwonghen worden te contribueren tot de reparatien ende timmeringhen van Kercken/ Capellen/ Priesterschappen/ noch tot het coopen van het Priesters gewaet/ keersen/ gietinghē van Clocken/ gheheylicht broodt/ Rechten van Ghilden/ huyshuyr tot wooninghe van ghewijde Priesters/ ende andere diergelijcke dingen/ ten ware sake datse daer toe waren verplicht door fondatien/ dotatien ofte andere dispositien gheschiet door haer ofte haere Voorsaten.

III.

En sullen oock niet ghedwonghen zijn het voorste van hare Huysen te behanghen ende pareren inde omneganghen ende Processien die sulcks vereyschen/ maer sullen alleen ghedulden dattet behanghen ende verciert wort door d'authoriteyt vande Officiers der plaetsen / sonder dat die vande Religie daer toe yet contribueren.

IIII.

En sullen insghelijcks die vander Religie niet ghehouden zijn vermaninghe t'ontfanghen wanneer zy siecke ofte naerder de doodt sullen wesen/ het zy door vonnisse der Justicie ofte andersins/ van andere als vande selve Religie: ende sullen moghen besocht worden ende ghetroost door haere Ministers sonder daer in verstoort te worden/ ende nopende de gheene die door 't Gherichte sullen verwesen zijn / de selve Ministers sullense in de ghevanckenisse versoecken ende sullen daer de ghebeden moghen doen/ wt de ghevanckenisse haer troosten ende bystaen sonder 't Ghebedt int openbaer te doen ter plaetse daer het voorschreven Exercitie harer Religie niet toeghelaten is door't voorsz. Edict.

Het sal

V.

Het sal die vande voorschreven Religie gheoorlost zijn de openbare oeffenin-
ge de selve te doen te Popincovet/ eñ aengaende Diepe inde Voorborchte van't
Pallet / ende sullen de selve plaetse van't Porepont ende van't poulet ghestelt
worden tot plaetsen van Bailjouschappen. Aengaende Sancere sal het selve
exercitie ingheſtelt worden als tegenwoordich is sonder 'tselve inde voorschre-
ven Stadt op te richten / doende blijcken door de jnwoonders de bewillighen
vanden Heere der selver plaetse / Waer toe hen sal voorsien worden door de
Commissarisen die zijne Majesteyt sal deputeren tot de executie van't Edict:
sullen oock de voorschreven Commissarisen die vande Religie voorsien van
steden/ van Challons op Marne, Narsi ende Vitri, die Fransoysen belovende
'tselve Exercitie inde voorschreve Steden inde Voorborchte der selve ghedue-
rende de oorloghe/ indien zy niet en connen met verseeckertheydt ghenieten in
de plaetsen daerse het selve behooren te hebben door't voorschreven Edict / sal
oock het voorschreven vryp ende openbaer Exercitie weder ingheſtelt wordē in
de Stadt van Montagnacq in Langedocq.

VI.

Op het Artijckel meldende vande Bailliagen / is verclaert ende gheaccor-
deert als volght/ voor de oprechtinghe van de oeffeninge de voorschreve Reli-
gie/ der plaetsen toegheſteint in yder balliagie Seneschalschappen ende Gou-
vernementen / die vander Religie sullen twee Steden noemen in der welcker
Voorgheborchte de voorschreven Religie sal ingheſtelt worden door de Com-
missarisen die zijne Majesteyt sal deputeren tot de executie van't Edict/ ende
daer't soude door haer gheoordeelt worden niet te voeghen / sullen die vande
Religie nomineren twee ofte drie Vlecken ofte Dorpen by de selve Steden/
voor yder van die/ waer van de voorschrevē Commissarissen d'eene sullen kie-
sen : ende indien door vyantschap / besmettinghe ofte ander Wettelijck beletsel
het Exercitie niet en mochten ghecontinueert worden in de voorschreve plaet-
sen / sal hen andere ghegheven worden voor den tijdt dat het voorschreven be-
letsel sal dueren. Ten tweeden dat int Gouvernement van Piccardien niet
en sal voorsien worden dan van twee Steden inde Voorgheborchte der welc-
ker die vande Religie sullen moghen d'Exercitie hebbē/ van alle de Balliagien
Seneschalschappen ende Gouvernementen die daer aenhechten / ende waert
dattet gheoordeelt wert niet te passe te comen de selve Religie inde voorschre-
ven Steden op te rechten / sullen hen twee Seeden ofte bequame Dorpen ghe-
ghеven worden. Ten derden voor de groote streecke van het Seneschalschap
Provintie eñ Bailjouschap van Viennois zijne Majesteyt accordeert in yder
der voorschreven Bailjou-schappen ende Seneschalschappen een derde plaet-
se/ waer van de keure ende nominatie sal gheschiedē als boven om 'tExercitie
der voorsz. Religie/ beneffens de andere plaetsen dat alrede is ingheſtelt.

VII.

'Tgheene gheaccordeert is door't voorschreven Artijckel voor d'Exercitie
van de voorsz Religie nopende de Balliagien / sal plaetse hebben voor de landē
de welcke

de welcke toebehooren aen de voorleden Coninginne Schoon-moeder van zijne Majesteyt en voor het Bailjouschap van Beaurolois..

VIII.

Beneffens die twee toegestemde plaetsen voor d'Exercitie van de Religie/ de besondere Artijckelen van't Jaer 1577 der Eylanden van Narennes ende van Ouleron, sullen hen twee andere ghegheven worden nae de ghelegentheyt der voorschreven jnghesetenen/ te weten een voor alle de Eylanden Narennes, ende een ander voor het Eylandt van Oulteron.

IX.

Zijne Majesteyt wil en verstaet dat het 27 Artijckel van zijn Edict nopende die toelatinge van die der ghereformeerde Religie tot de overandt en digniteyten/ zy onderhouden volghens zijne ghestaltenisse ende jnhout / niet tegenstaende de Edicten ende accoorden te vooren ghemaeckt door de Reductie van sommige Provintien / Heeren/ Edel-luyden en Catholijcke Steden tot zijne ghehoorsaemheydt de welcke geen plaetse en sullen hebben tot naerdeel van die vande Religie/ dan wat belangt de oeffeninghe der selve/ ende sal de selve oeffeninghe ghematich worden volghens ende nae dattet verclaert wordt door de volghende Artijckelen/ volgens de welcke sullen ghericht worden die jnstructien der Commissarissen die zijne Majesteyt sal deputeren tot d'Executie van zijne Edict nae dattet door't selve wordt belast.

X.

Volghens het Edict ghemaeckt door zijne Majesteyt voor de Reductie van den Heere ghesepdt van Guyse/ d'Exercitie vande reformeerde Religie en sal niet mogen geschiedē inde Steden en Voorghebotchtē van Rhem, Rocqueres ende Saint Didier Guyse, Ianville Fisnus ende Moncourt in de Ardennen.

XI.

En sal oock niet moghen gheschieden in de plaetsen ende ontrent de plaetsen verboden door het Edict van't Jaer 1577.

XII.

Ende om alle twijffelinghe te weeren de welcke souden mogen rijsen op het 'twoort ontrent/ zijne Majesteyt verclaert ghesproken te hebben van de plaetsen de welcke daer zijn in de Balliagie der voorschreven Stadt / ter welcker plaetsen d'Exercitie der voorsz. Religie niet en sal moghen op-gherecht worden/ ten ware dattet aldaer toegelaten waer door het Edict van't jaer 1577.

XIII.

Ende overmits door selfde d'Exercitie int ghemeyn toeghelaten was inde Leenen beseten door die vander Religie sonder dat de voorschreven Bailjou

bevrijt

bevrijt zy/ zyne Majesteyt verclaert dat de selve toelatinghe plaetse sal hebben selfs inde Leenen die in de selve sullen ghehouden zijn door die vande Religie alst verclaert wort door zijn Edict ghemaeckt tot Nantes.

XIIII.

Volghens oock het Edict gemaeckt door de Reductie van den Heere Mareschal de la Chastre in yder vande Baliagie van Orliens en sal maer een plaetse van Baliagie bestelt worden voor d'Exercitie der voorschreven Religie / 'twelck niet te min ghecontinueert sal moghen worden/ alwaer het toeghelaten is door het voorschreven Edict van Nantes.

XV.

Het ghedoghen van predicken inde Leenen sal desghelijcks plaetse hebben int voorschreven Bailjouschap inde forme verclaert door't voorschrevẽ Edict van Nantes.

XVI.

Sal desghelijcks onderhouden werden het Edict gemaeckt voor de Reductie van den Heere Mareschal de Boisdauphijn, ende en sal het voorschreven Exercitie niet moghen gheschieden inde Steden/ Voorghebovrchtẽ en Vlecken door hem aenghebracht ten dienste van zyne Majesteyt/ ende aenghaende sal daer in ghehoudẽ worden het Edict van't Jaer 1577 self inde Leen-huysen/ alst verclaert wort door het Edict van Nantes.

XVII.

Daer en sal gheen Exercitie gheschieden der voorschreven Religie inde Steden/ Voorghebovrchten/ende Castelen van Morlair, volghens het Edict op de Reductie der voorschreven stadt: ende sal het Edict van't Jaer 1577. onderhouden worden inde Jurisdictie der selve/ selfs voor de Leenen / volghens het Edict van Nantes.

XVIII.

In consequentie van het Edict ghemaeckt van Quinporation, en sal geen Exercitie der voorsz. Religie wesen in't gheheele Bisdom van Crevatie.

XIX.

Volghens oock het Edict ghemaeckt tot de Reductie van Beaumais soo en sal de oeffeninghe vande Religie niet moghen gheschieden inde voorschreven Stadt van Beaumais, noch drie mylen int ronde/ sal ten minsten moghen gheschieden ende opgherecht worden int begrijp van't Bailjouschap/ inde plaetsen veerleent door het Edict van't Jaer 1577. selfs inde Leenhuysen als verclaert wordt door het Edict van Nantes.

Ende

XX.

Ende overmits het Edict ghemaeckt om de Reductie van wylen Heere Admirael de Vilars maer en was by provisie / ende ter tijdt toe datter door den Coninck soude in voorsien worden / zyne Majesteyt wil ende verstaet / dat selve niet teghenstaende zijn Edict van Nantes crachtich zy voor de Steden ende Jurisdictien ghebracht tot zyne ghehoorsaemheydt door den Heere Admirael / ende voor de andere plaetsen zijns Coninckrijcks.

XXI.

Volghens het Edict ghemaeckt om de Reductie ofte versoeninghe van den Heere Hertoch van Ioieuse, de oeffeninghe der Religie en sal niet moghen ghe-schieden inde Stadt van Toulouze, Voorgheborchte der selver / ende vier myplen int ronde / noch niet naerder als daer zyn van Villemur Carman, ende het Eylandt in Iourdan.

XXII.

En sal oock niet moghen weder inghestelt worden inde Steden Alept, Siac, Auriac ende Monequi, ofte ten ware nochtans dat sommighe van de Religie inde voorschreven Steden aenhielden om een plaetse te hebben tot d'Exercitie der selve Religie / soo sal hem door de Commissarisen die zijne Majesteyt sal deputeren tot de Exercitiē van zijn Edict / ofte door de Bevelhebbers der plaetsen / bestelt worden voor yeder der voorschreven Steden een bequame plaetse eñ van sekeren toeganck / die vande Stedē niet meer als een myle sal ligghen.

XXIII.

Sal 'tvoorschreven Exercitie mogen inghebracht worden volgens eñ ghelijck als inhout het Edict van Nantes inde Jurisdictie des voorschreven Parlement van Toulouze, wtghenomen nochtans inde Balliagien / Seneschalschappen eñ hare Jurisdictie / waer van de presiderende plaetse soude gebracht zijn gheweest tot de ghehoorsaemheyt vanden Coninck door den voorschreven Heere Hertoghe van Ioyeuse, alwaer het Edict ofte Placcaet van't jaer 1577. sal ghelden: verstaet nochtans zijne Majesteyt dat 'tvoorschreven exercitie sal moghen ghecontinueert worden ontrent dese Balliagien eñ Senechalschappē daer 'twas ten tijde van de Reductie ofte versoeninghe / ende dat de toelatinghe van dien oude Leen-huysen 'sal ghelden in de voorschreven Bailiouschappen eñ Senechalschappē / als aenghewesen wort door het Placcaet van Nantes.

XXIIII.

Het Placcaet ghemaeckt voor de versoeninghe vande Stadt Dion, volgens dien soo en sal anders gheene Exercitie wesen van Religie / dan vande Catholijcke / Apostolijcke ende Roomsche / inde voorschreven Stadt ende Voorgheborchte der selve / noch in vier myplen int ronde.

XXV.

Sal insghelijckx onderhouden worden het Placcaet ghemaeckt op de versoeninghe vanden Heere Hertoghe van Mayenne, volghens 'twelcke en sal d'Exercitie van de voorschreven Religie ghehouden voor ghereformeert niet moghen geschiedē inde Steden van Chaalon op de Saine, Seure eñ Soissonne, Bailliage des voorschreven Chaalons, ende twee mylen ontrent Soissonne, gheduerende den tijdt van ses Maenden / te beghinnen in Januario 1596 voorleden / welcken tijdt aldaer het Placcaet van Nantes sal worden onderhouden/ als van andere quartieren deses Rijckx.

XXVI.

Sal gheoorloft zijn aen die vande voorschreven Religie van wat qualiteyt zy moghen wesen/ te woonen/ gaen ende comen vry eñ franck inde Stadt van Lion, ende inde steden ende plaetsen van't Gouvernement van Liamois, niet tegenstaende alle verbodt ghedaen daerentegen door de Burgermeesters ende Schepenen der voorsz. Stadt Lion, eñ bevesticht door zijne Majesteyt.

XXVII.

Daer en sal maer een plaetse van Bailliagie bestelt worden tot de oeffeninghe der voorschrevē Religie int geheel Senechalschap van Poictieu, beneffens de gheene daer't Exercitie teghenwoordich is / ende wat belangt de Leenen/ sal het Placcaet van Nantes worden ghevolcht/ sal oock het Exercite ghecontinueert worden inde Stadt van Charingni.

XXVIII.

En sal het voorschrevē Exercitie niet mogen inghestelt worden inde Stedē van Agen ende Perignenxt, alwaert dattet daer mochte zijn door't Placcaet van't Jaer 1577.

XXIX.

En sullen maer twee plaetsen wesen van Bailliagie tot de oeffeninghe van de voorsz Religie door't gantsche Gouvernement van Piccardien, als voorsz is gheseyt/ ende en sullen de voorschreven plaetsen niet moghen verleent worden inde Jurisdictien van Bailliagie eñ Heerschappen/ wtghesondert door het Placcaet gemaeckt op de versoeningen van Amiens, Perone eñ Abeville, sal nochtans 'tvoorschreben Exercitie mogen gheschieden inde Leen-huysen door het gheheele Gouvernement van Piccardien, ende ghelijck het verclaert wort door het Placcaet van Nantes.

XXX.

En sal geen Exercitie der Religie geschieden inde Stadt eñ Voorghborchte van Sens, ende en sal maer een plaetse van Bailliage bestemt worden voor 'tvoorschreven Exercitie in de gheheele Jurisdictie van't Bailliagie/ sonder nadeel

nadeel nochtans van de toelatinghe gheaccordeert voor de Leen-huysen de welcke ghelden sal volghens het Placcaet van Nantes.

XXXI.

En sal oock 'tvoorschreven Exercitie niet gheschieden inde Stadt en Voorgheborchte van Nantes, ende en sal gheen ander plaetse bestelt worden van Bailliagie om 'tvoorschreven Exercitie in drie mylen van de voorsz. Stadt sal niet te min moghen gheschieden inde Leen-huysen volghens 'tvoorschreven Placcaet van Nantes.

XXXII.

Wil en verstaet zyne Majesteyt dat zijn voorschreve Placcaet van Nantes sy onderhouden van nu aen int gheene belanght 'tExercitie van de voorschreven Religie ter plaetsen daer het door de Placcaten ende accoorden gheschiet op de versoeninghe van sommighe Princen/ Heeren/ende Edel-luyden/ende Catholijcke Steden by provisie was verboden alleenelijck ende tot datter anders soude in voorsien worden / ende wat belangt die van't voorschreven verbodt is bepaelt tot eenen sekeren tijdt/ welcken tijdt voorby zijnde niet meer en sal ghelden.

XXXIII.

Sal aen die vande voorschreven Religie een plaetse verleent worden voor de Stadt/ Provoostschap ende Vicconte van Parijs, vijf mylen ten hoochste van de voorsz stadt/ alwaer zy sullen mogen haren Religie openbaerlijck oeffenen.

XXXIIII.

In alle de plaetsen daer d'Exercitie vande voorsz Religie sal openbaerlijck gheschieden salmen mogen het volck vergaderen self door het Clocke-ghelupt/ ende alle Acten ende bedieninghe wtrechten behoorende soo tot de oeffeninghe de voorschreve Religie als tot bestieringhe van de Discipline als Consistorien/ Classen/Provinsialen en Nationnalen Sinoden te houden.

XXXV.

De Ministers Ouderlingen en Diakenen der voorsz Religie en sullen niet moghen ghedwonghen worden te antwoorden in't Gherechte als ghetuyghe van saecken de welcken in hare Consistorien souden zijn gheopenbaert alst de kerckelijcke Censuren belangt/ ten ware om een sake die soude aengaen de persoone van den Coninck ofte de behoedenisse van zynen staet.

XXXVI.

Sal gheoorloft wesen aen die van de voorsz Religie die op het lant woonen te gaen tot de oeffeninghe der selve in de Steden en Voorgheborchten ende andere plaetsen daerse openbaerlijck sal gheoeffent zijn.

XXXVII.

Die vande voorschreven Religie en sullen niet moghen openbare Schoolen houden dan inde Steden ende Vlecken daer hen het Exercitie haerer Religie toe-ghelaten is/ ende de toelatinghen hen van te vooren gheaccordeert zijn tot de oprechtinghe eñ opbouwinghe der Colegien sullen bevesticht worden daer het sal nodich zijn/ende sullen haer gheheel effect becomen.

XXXVIII.

Sal gheoorloft zijn aen de Vaders doende belijdenisse van de voorschreven Religie hare kinderen te voorsien van sulcke Tucht-meester als hen ghoet sal duncken/ende een ofte meer te onderhouden het zy door Testament ofte andere verclaringhe voor Notaris ofte gheschreven ende beseghelt door haer eyghen handt/blyvende de Wetten in dit Rijcke ghebruyckelijck/ de Ordonnantien eñ ghebruecken der plaetsen in haer cracht ende vermoghen voor de ghiften ende toe-latinghe van Monboir ende Voocht.

XXXIX.

Wat belangt het Houwelijck der Priesteren ende Gheestelijcke persoonen als die te vooren ghecontracteert zijn zyne Majesteyt en wil noch verstaet om veele ghoede bemerckinghe datse daer over sullen mogen ondersocht ofte ghemollesteert worden / ende sal daer over silentie gheimposeert worden aen zyne Procureurs generale ende andere zyne Bevel-hebbers: verclaert niet te min zyne Majesteyt dat hy verstaet dat de kinderen deser Houwelijcken sullen moghen succederen alleenelijck in de roerende goederen vercreghene ende aenghewonnen van onroerende door haer Vaders ende Moeders / ende by ghebreke deser kinderen de Vrienden die naest zijn te succederen/eñ het Testament giften ende andere Depositien gheschiet ofte te gheschieden door Persoonen van de voorschreven qualiteyt over de voorschreven goederen roerende / vercregen eñ aenghewonnen onroerende/ zijn verclaert goet eñ bondich te zijn zyne Majesteyt en wil nochtans niet dat zyne voorsz Geestelijcke gheprofessiet Mannen ofte Vrouwen sullen mogen comen tot eenighe directe ofte Collatterale successien maer sullen alleen moghen de ghoederen aennemen die hen zijn ofte sullen nae-ghelaten worden by Testament donatien ofte andere depositien/ wt-besondert nochtans die van dese successien directe ofte collatterale / ende voor de ghene die sullen hebben professien ghedaen voor de Jaren bestemt door die Ordonnantien van Orleons ende Blois sal ghevolcht eñ onderhouden worden int gheene belanght de voorschreven successien/den inhout der voorghemelde Ordonnantien elck voor den tydt datse hebben plaetse ghehadt.

XL.

Zijne Majesteyt en wil oock niet dat die van de voorsz Religie ofte anderen de welcke houwelijcken soude te vooren ghecontracteert hebben ofte hier naer mochten contracteren int vierde ghelidt / daer over soudē ghemollesteert wor-

den

den noch de cracht der voorschreven Houwelijcken in twijffel ghestelt/ noch desghelijcks de successien benomen noch in betwijfelt aen de kinderẽ alreede ghebooren ofte noch ghebooren te worden van de selve/ ende wat belangt de Houwelijcken die souden mogen alreede gecontracteert zijn int tweede ghelidt ofte van't tweede ofte derde by die van de voorschrevẽ Religie de gheene die van dese qualiteyt sullen wesen eñ sullen in sulck ghelidt Houwelijck hebben gecontracteert dese comende by zyne Majesteyt/ sullen hen verleent worden soodanige provisien de welcke haer nodich sallen zijn op datse daer over niet en worden ondersocht noch ghemolesteert / noch oock de successien betwist ofte in twyfel ghestelt aen hare Kinderen.

XLI.

Voor de bondicheyt de Houwelijcken ghemaeckt ofte ghetracteert door die van de voorschreven Religie / te desideren ofse gheoorloft zijn / indien die van de voorschreve Religie hier in bewaerder is / de Coninckliycke Richter sal die daer des voorsz Houwelijcks insien ende aen-nemen/ eñ waer soude gheeyschet wordẽ eñ de bewaerder Catholijcke soude zijn sal die kennisse van dien behoorẽ aen den Officiael ende Kerckelijcke Rechter ende inden beyde partijen van de voorsz Religie zijn de kennisse van saken sal den Coninckliycke Rechter toecomen/ willende zyne Majesteyt dat noyende de voorschreven Houwelijcken eñ verschillen die door de selve sullen rijsen de Geestelijcke eñ Coninclijcke Richteren t'samen de cameren bestemt door zijn Placcaet daer van respectivelijck kennisse nemen.

XLII.

De donnatien ende Legatien gheschiet ofte gheschiet te worden / het zy dan veur dispositien van uyterste wille door oorsake des doodts ofte andere levendighe/ tot de onderhoudinge der Ministers Doctoren Scholieren/ ofte andere der voorsz ghereformeerde Religie eñ meer andere oorsaken dese sullen ghelden ende sullen haer vol effect becomen / niet teghenstaende alle vonnissẽ resten ende andere dinghen daer teghen strijdende / nochtans sonder nadeel der gherechticheden van zyne Majesteyt eñ vorders indien de voorsz Legatien ende donnatien vervallen in doode handen sullen moghen alle Actien ende nodighe vervolghen voor de ghenietinghe der voorschreuen Legatien ende andere ghe-rechticheden soo in als buyten het Gherechte uytghevoert worden door Procureur in den name van de Kercke ofte ghemeynschap der voorschreuen Religie die daer aen soude interest hebben.

XLIII.

De Ministers der voorschreven Religie sullen bevrijt zijn van wachten eñ Ronden/ van Crijchslieden/ ende andere bestellinghe ende Collectẽ van schattinghen desghelijcks van Voochdyen/ ende Monborschappen eñ Commissien tot bewaringhe van goederen door authoriteyt van Justitie.

 Zijn

XLIIII.

Zijn Majesteyt laet toe aen die van de voorsz. Religie haer te vergaderen voor des Coninckx Richter / ende door zijn authoriteyt te vergaderen ende te Collecteren van henlieden soodanige somme van penningen alst gheoordelt sal wordẽ nodich te zijn om uyt gereyckt te wordẽ tot de oncoste van hare Sinodẽ eñ tot onderhout der gheene die Offitie hebben in de oeffeninge harer Religie/ waer van men den staet sal over leveren aen des Coninckx Richter om den selven te bewaren/ de Copie van welcken staet sal door den voorsz Richter gesonden worden van ses Maenden in ses Maendẽ aen den Coninck ofte Cansellier ende sullen de Taxen eñ jnpositien der selver penninghen moghen gheexcuteert worden niet teghenstaende eenighe Oppositien ofte Appelatien.

XLV.

Indien de Officiers van zyne Majesteyt niet en bestellen eenighe bequame plaetse tot de begravinghe van die der voorschreve Religie binnen den tyt verclaert door het plaeckt nae hare requeste / ende datmen verleypinghe ende uytstellinghe ghebruyckt ten dien aensien salt die van de Religie gheoorloft zijn hare dooden te begraven in de Kerckhoven der Catholijcke Steden eñ Vlecken daerse in poscessie zijn 'tselve te doen / ter tijdt toe dat haer daer in versien wort/ende aengaende de begravinghe van die der voorsz Religie van te voren gheschiet in de Kerckhoven der Catholijcken in wat Vlecke ofte Stadt het soude mogen wesen/ soo en verstaet zyne Majesteyt niet datmen daer over eenich ondersoeck jnnovatie ofte vervolgh doen/ ende sullen zyne Bevelhebbers daer aen de handt-houden ten aensien van de Stadt van Parijs beneffens de twee Kerck-hovẽ de welcke die van de voorschreve Religie aldaer jegenwoordelijck hebben/te weten dat vande trivitteyt eñ dat van Sint Germijn sal hen verleent worden een derde bequame plaetse tot de voorschreven begravingen in de Voorghebórchte van Sint Honnoré ofte Sint Denis.

XLVI.

De Catholijcke Presidenten ende Raets heeren de welcke sullen dienen in de Camer opgherecht in Parlement van Parys sullen ghecosen worden door zyne Majesteyt op het voorbeelt der Officiers des voorschreven Parlement ende sullen aldaer redelijcke vreedsame eñ bequame persoonen gebruyckt worden.

XLVII.

De Raets-heeren vande voorsz Reformeerde Religie die in de voorschreve Cameren sullen zijn/sullen bywesen indient hen ghoet dunckt in de playtinge die gheuytter sullen worden door Commissarissen ende sullen aldaer stemme hebben van deliberatie sonder datse deel hebben inde consigneerde penningen anders dan datse aldaer behooren te assisteren by ordere ende prerogative harer aen-neminghe.

Den

XLVIII.

Den alderoutste President der bedeylde Cameren sal in de audientie presideren/ ende in zijn afwesen den tweeden eñ sal de distributie der processen ghescheiden door de voorschreven Presidenten ghesaemtelijck ende by ghebeurte by Maenden ofte by weken.

XLIX.

Ghebeurende eenighe vaccatie der Offitien/ waer van die van de voorschreven Religie zijn ofte sullen worden voorsien in de voorsz Cameren/ daer in sal voorsien worden van bequame persoonen de welcke Atesstatien sullen hebben van de Sinode ofte Classe daerse onder-staen datse zijn van de voorschreven Religie ende Lieden met eeren.

L.

De abbollitie toe-ghelatẽ aen die van de voorschrevẽ Relige door het twintichste deel van't voorschreven Placcaet sal ghelden tot de neminghe van alle Coninclijcke penninghen/ het zy door opbreeckinghe van kisten ofte andersins selfs ten aensien van de gheene die op-ghenomen werden op de Rivіere van Charantis, al hadden sy schoon door particuliere persoonen gheaffecteert ende gheassingneert gheweest.

LI.

Het ses en veertichste Artijckel van de secrete Artijckelen ghemaeckt in't jaer 1577 Roypende de Stadt eñ Aertz-bisschopdom van Avignon eñ Graefschap van Venis desghelijcks het tractaet te Vismis sullen onderhouden worden volghens haer ghedaente ende inhoudt/ ende en sullen eenighe brieven van aensien ende cracht der voorschreven Artijckelen ende tractaten ghegevẽ worden dan door Patente brieven van den Coninck beseghelt met zynen grooten Zeghel/ sullen niet te min de gheene diese sullen willen doen becomen moghen voorsien upt crachten des jeghenwoordich Artijckelen eñ sonder andere commissien voor de Coninclijcke Richters de welcke sullen vernemẽ nae de contraventien van de Justitie van ghericht voor ghestelt door de gheene die daer sullen begheeren de voorschreuen brieven te becomen/ ende sullense senden met haer advijs beseghelt aen zyne Majestept om daer van gheordonneert te worden/ als hy sal bevinden nae reden te behooren.

LII.

Sijne voorschreven Majestept accordeert ende wil dat Meester Niclaes Grimoulot zy ghestelt ende onderhouden inden Tijtel en posessie van Luytenant Generael Civil oudt eñ van Luytenant Generael Criminel int Bailliage van Alençon, niet teghenstaende de Resignatie ghedaen door hem aen Meester Jan Marquri & de Receptie van de selve eñ provisie door Meester Gillaume Bernardt van't offici van Luytenant Generael eñ Criminel int

Ghērichte Dannis, ende de Aresten ghegeven teghen den voorschreven resingneerder Marqueri gheduerende de trubelen in den nauwē Raet der Jarē 1587 ende 1588. door de welcke Meester Niclaes Barbier wort behoudē in de Gherechticheden ende Prerogativen van oudt Luytenant Generael in voorschreven Bailliage eñ de voorschreven Bernardt in voorschreuen Officie van Luytenant in de Jaren de welck zyne Majesteyt heeft te niete ghedaen ende ghecasseert ende alle andere daer en teghen heeft zyne Majesteyt om sekere ghoede considaratien gheaccordeert ende bestemt dat de voorschreuen Grimoulot sal wederom betalen binnen drie maenden den voorsz Barbier van de finantie die hy verschoten heeft in de voorvallende partien voor't Offici van Luytenant Generael Chivil ende Criminel in de Viconté van Alençon ende 50 voor de oncosten ordinerende tot dien eynde den Baillu du Barche ofte zynen Luytenant te Montaing, ende de betalinghe ghedaen/ ofte oock soo de voorschreuen Barbier zy weygherende ofte wtstellende 'tselve t'ontfanghen zyne Majesteyt heeft den voorschreven Barbier verbodē als hy oock doet aen den voorschrevē Bernardt nae de verclaringhe van't teghenwoordich Artyckel van meer haer t'onderwinden in d'Exercite van't voorschreven Offici op pene van Crime van valscheyt/ eñ sendet den selven Grimoulot inde ghenietinghe deser Ampté ende Gherechten daer toe behoorende/ ende dat doende die Professien die daer waren hanghende in den nauwen Raet van zyne Majesteyt tusschen de voorsz Grimoulot, Barbier ende Bernardt sullen ghedempt blyven/ verbiedende zyne Majesteyt den Parlementen ende alle andere daer van kennisse te nemen eñ den voorschreuen partien daer over vervolch te doen eñ bovē dien zyne Majesteyt heeft sich belast den voorschreuen Bernardt te betalen: 1000 verschoten aen de voorvallende partie voor 'tselve Officie eñ 60 voor het marck Gouts eñ doen tot dien ende teghenwoordichlijck ordonneert van eenen ghoede ende suffisante Assingnatie waer van het becomen sal gheschieden door de neersticheyt ende oncosten des voorschreven Grimoulot.

LIII.

Zyne Majesteyt sal schrijven aen zyne Ambassadeurs instancie te doen ende aen te houden voor alle zyne Ondersaten self die van de Reformeerde Relige op datse niet en worden ondersocht in hare consciencie noch/ de Inquisitie onderworpen gaende eñ comende ende een tijdt lanc verbeydende trafiquerende door alle de vreemde Landen ghealliieert ende bont-ghenoten van de croone/ mits datse haer niet en misgrijpen tegen de Pollicien der landē daer sy sullē wesen.

LIIII.

Alle die vande voorschreuen Reformeerde Religie de welcken sullen gheblebeven zijn met den Tijtel van beneficien/ sullen ghehouden zijn de selve te resingneeren Catholijcke persoonen/ ende de ghene die beloften hebben van pensioen op de selve Beneficie sullen daer van betaelt worden ende het payement van dispentie ghecontinueert eñ sullen die gheene de welcke de dispentien schuldich zijn worden ghedwonghen hen de selven te betalen / de achterstallen soo daer

eenighe

eenighe zijn / midts datse dadelijck hebben ghenooten de vruchten van dese Beneficien / wt besondert nochtans de achterstallen verschenen gheduerende de troubelen.

LV.

Zijn Majesteyt en wil niet dat eenich ondersoeck gheschiede van de Receptie der impositien die op ghenomen zy gheweest te Rouanen wt crachte van het contract ghemaeckt met die Heere Luc Surluc Landebry eñ andere daden ende continuatien der selve becrachtende ende approberende 't voorschreven Contract voor den tijdt dat het plaetse heeft ghehadt in zynen gheheelen inhoudt tot den vijf den dach van toecomende Mey.

LVI.

De Excessen gheschiet in den persoone van Arnand Couremes binnen de Stadt van Milland int Jaer 1587 ende van Jan Regnis eñ Pieter Seguret midts de Prosedeuren gheschiet tegen haer door de Burgermeesterē der voorschreuen Stadt Millant sullen blijven ghenieticht ende verdempt door de Beneficie van het Placcaet / sonder dattet toeghelaten zy aen hare Weduwen ende Erf-ghenamen noch aen den Procureuren Generalen van zyne Majesteyt boecken substituyten ofte eenighe andere persoonen daer van vervolcht ondersoeck noch vermeldinge te doen niet teghenstaende ende sonder opsich te hebbē op het Arest ghegheuen in de Camer van Castris den 10 Marci voorleden het welcke sal blijven ghenichticht ende sonder effect met t'samen alle de informatien ende prosedeuren van d'eene ende d'andere zyde.

Actum desen 7 Decembri. 1598.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

